

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1,6. uri popoldne.

Štev. 159.

V Ljubljani, v ponedeljek 15. julija 1889.

Letnik XVII.

Ljubljanska volitev.

Odkar je prišel na površje židovski liberalizem, zatrosil je med svet s svojim umazanim časopisjem duševno bolezen, na kateri hira malo da ne cela Evropa. Narodni šovinizem, verski indiferentizem, gmotni propad, boj vseh zoper vse, to so znaki te duševne bolezni. Grozno je to razdejanje! Liberalizem se je vtaboril na raznih učiliščih ter trobi v dežel: Omika, vednost, napredek osvobodili in osrečili bodo ljudi. Ljudje so žrtvovali, kar so mogli, dlan in denar, večkrat svojo prostost, da so se gradila dostojna in primerna učilišča. Mnogi zdihujejo pod težo, katero je novodobna omika naložila državam in deželam, občinam in družinam, ali vspehi so v dobrem oziru le malenkostni v primeri z obljubami in nadami. Novošegni liberalizem je pač izpodnesel narodom versko podlago, a narodov ni osrečil, marveč jih tiral v vedno globlji gmotni in pravni propad. Dani se mnogokje, treznejši ljudje uvidevajo, da se je treba vrniti h krščanskim načelom, ker lažnjivi liberalizem ni kos svojim obljubam. V središču našega cesarstva, na Dunaju, kjer se je ta bolezen najočitneje pokazala, storili so „zjedinjeni kristijani“ prvi korak ter židom pokazali svojo moč.

Mi Slovenci pa smo še vedno tako kratkovidni, da se ne izmotamo iz mreže, v katero so nas vjeli židje in njihovi pomagači, da gorimo za ono „svetsko omiko“, ki nima pravega jedra, marveč le s penami pozlačeno lupino. Mnogi naši sorojaki delujejo za narod brez pravega namena in prepričanja, brez enotnega in premišljenega programa, danes jim je ta ideja vodilo, drugi dan nasprotna, kot rudeča nit pa se vleče po vsi domači politiki le gola osebnost. So ljudje med nami, — *nomina sunt odiosa*, — ki skušajo tleči trde orehe na glavah družih, in če se ti opravičeno upirajo takim smelim poskusom, izvlečejo na dan resnične in ne-

resnične osebnosti, ometavajo jih s cestnim blatom, hoteč jih moralno uničiti. Ali je to poštena slovenska politika? Kdo se bo še drznil javno zastaviti možato besedo za naroda blagor, ako takoj prihrumé ná-denj zakotni vohuni, zamašé mu s surovimi pestmi usta, osujejo ga ter pusté krivično osramočenega na javni cesti ljudstvu v posmeh?

Take so sedaj slovenske razmere.

V Ljubljani sami zasejano je seme narodne nesloge in desorganizacije, in mnogo je k temu pripomogel „Slovenski Narod“, ki je odpiral predale neosnovanim in podlim napadom. Na svoj naslov je torej napisal pred dnevi Buffonove besede: „Le style c'est l'homme“.

Spominjati se more še vsakdo ostudnih dopisov pred meseci v „Slovenskem Narodu“ v katerih so malorazsodni in zapeljani dopisovalci grdili odlične slovenske može in tako pripravljali tla bližajočim se volitvam. Od tedaj že je vrelo po deželi in marsikateri trezen mož je vzdihnil: „Tako ne more dalje iti! Dohajali so nam mnogi dopisi iz raznih krajev, ostri in odločni; odlagali smo jih v svojem optimizmu, da se bo stvar mirno končala. Toda britko smo se varali, kakor so pokazale zadnje volitve, osobito v Ljubljani. Neprijatelji naši niso mirovali, temveč tajno in vstrajno delovali proti duhovščini in onim možem, ki ne prisegajo vedno na blagovestje (?) „Slovenskega Naroda“.

Tolaži nas zavest, da niso popolnoma dosegli svojega namena in da smo se ogibali do skrajnosti osebnih napadov in postopali lojalno, prelojalno.

Da, gospodje, izprašajte svojo vest, povprašajte večino inteligentnega ljubljanskega prebivalstva, in izvedeli bode, da ste jo zagazili pod pot in belo Ljubljano osramotili pred našimi nasprotniki. Da rabimo Vaše besede, trkala Vas je luna, ko ste stolnemu mestu zavratno in s pomočjo nekaterih nemških glasov, za katere ste javno

v svojem listu moledovali, vsilili kandidata, katerega so odklonili kmetski volilci v ljubljanski okolici in ga ni hotela pobrati trgovska in obrtniška zbornica, kateri se je ponujal.

Da v svoji sodbi o ljubljanski volitvi nismo osamljeni, da temveč večina prebivalstva obsoja način agitacije, v tem nas potrjuje tudi čas primerni članek v večrajšnji 192. številki „Politike“ iz peresa odličnega slovenskega poslanca. Mi opozarjamo naše čitatelje na ta članek, iz katerega prevedemo naslednje: „Pri ljubljanski volitvi se ni šlo za osebo gosp. Hribarja, temveč glasi sedaj vprašanje kratko in jasno: Ali naj bode slovenski narod tudi osrečen s frakcijo, kakoršna je mladočeška? Kajti gosp. Ivan Hribar s svojimi ekstravagancijami gledé notranje, s svojimi abstraktnimi, pretiranimi nazori gledé vnanje politike, Ivan Hribar s svojo kljubovalnostjo in brezobzirnostjo, on ni družega, nego prava podoba Mladočeha v slovenski luči. Ž njim pride živelj razpora v kranjski deželni zbor, seme je palo v zemljo, vprašanje more le to biti, ali bo vzraslo v klasje?“

H koncu piše člankar: „Ali se ne bodo te škodljive težnje zunaj deželno-zborske dvorane, med prebivalstvom razširjale? Ali se ne bodo s pomočjo obširnega agitacijskega aparata, kateri ima glavni zastopnik „Slavije“ in ob ob enem starosta „ljublanskega Sokola“ gosp. Ivan Hribar, razrastle in podpirane od neke vrste časnikarstva popolnoma glavo zmešale revnemu slovenskemu narodu?“

Ne drznemo se, že sedaj odgovoriti na to vprašanje prihodnosti. Ali naša rodoljubna dolžnost je, da opozarjamo še pravočasno na to nevarnost in skličemo „vse moštvo na krov“. Ožja volitev v Ljubljani je pa svarilo, katerega ne smemo prezreti. Če Mladočehi zelo škodujejo češkemu narodu, je zmaga Mladostenstva po istem kroji in vzoru pogin slovenskega naroda.

LISTEK.

Pred sto leti.

(Dalje.)

Da so bila državna bremena res nejednako razdeljena, ne dá se tajiti, kajti to se godi i dandanes še kje drugje, ne le na Francoskem. Moti se pa, jako se moti, kdor misli in trdi, da sta morala kmet in meščan na širokih svojih plečih sama vsa državna bremena nositi. Francoska duhovščina ni bila davka prosta, kakor nekateri to trdijo, temveč je od l. 1690. do l. 1760. ogromno svoto 379 milijonov frankov več davka plačala, kakor vsi drugi državljani svetnega stanu skupaj. Toda kaj je bilo to z ozirom na nepopisljivo zapravljalnost na kraljevem dvoru. Tù bi bila vsaka še tako velikanska žrtev brezvspešna, neumno in prazno bi bilo sod brez dna napolnjevat.

K občni nezadovoljnosti je prav veliko pripomogla krivična vlada, ki se je jela šopiriti ob času kralja Ludovika XIV. Tej so bile pravice naroda prav tako deveta briga, kakor pravice svete cerkve. Oboje je teptala z nogami. Francozje so prav tisto dōbo mnogo čuli in čitali o velikanskih naporih za prostost, ki so se Američanom tako izborna obnesli.

Seveda jih je to silno v oči bodlo. Vendar pa jako dvomimo, da bi bilo to vse skupaj sneženi plaz moglo utrgati, če bi se Francozom poleg gmotnega blagostanja ne bilo popolnoma zgubilo tudi drugo, zdatno dragocenejšo stališče, na katerem bi se bili vendar še lahko vzdržali; — vere niso nobene več imeli. Hudo se je Francozom do sedaj že dostikrat godilo in vselej so se v takih burnih časih hrabro vzdržali vsak na svojem stališču, kakor to stori vsak drug narod, kajti opirali so se na tolažbo in na resnice svete vere. Dokler narod v stiskah in nadlogah svoje oči kvišku po pomoč obrača k nebeškemu Očetu in svoje sreče ne išče edino le na tem svetu, toliko časa, pravim Vam, ima še vedno zadosti duševne moči v sebi, zoper vse take stiske in težave pogumno boj pričeti, v katerem vedno tudi zmaga, ker ga Bog sam podpira. Tak narod tudi ob dnevih največje sile ne bo sam zgrabil za orožje, da se otrebi višjih še tako mu neljubih oseb, ker dobro vé, da so od Boga; tak narod se ne bo nikdar spozabil, da bi jemal, kar in kjer bi dobil, — seveda brez izjem tudi tù ne bo — toda kaj té! Tak narod pozna namreč blagrove večje vrednosti, kakor sta svet in njegovo bogastvo, s kratka, tak narod se ne bo nikdar puntal, ker ima trdno zaslonbo v sveti veri, katera je bila, je, in bo i na dalje najtrdnější steber države in najboljša zaščit-

nica pravice, kajti njena oblast ni od tega sveta in prav za to ima ona jedina moč razburjene duhove brzdati, kadar že vse drugo nič več ne izdá. Kje imate posvetno moč in oblast, ki bi to mogla? Morda železni kancler v Berlinu, ki je najmočnejši mož današnje dōbe? Ne, tudi on jim ni kos, kajti i on obrnil se je v najnovejšem času že večkrat sam do sv. Očeta, naj mu on pomaga!

Kako pa, da je vera šla tako pod nič? vprašal bodeš morda radovedno. Vidiš, to je bilo že tedaj nekako tako, kakor je še dandanes. Bili so ljudje na svetu, ki noč in dan niso na drugo mislili, kakor kako bi vero in prestole izpodkopali in ti ljudje so imeli mej sabo geslo, po katerem se še dandanes ravnajo: „da na svetu ne bo popolnoma dobro, dokler ne bodo poslednjega vladarja s črevesom poslednjega duhovnika na altar obesili!“ Ti ljudje s tako groznim naukom imenovali so se „frajmavreri“ ali „prostozidarji“, in njihove zadruge še dandanes obstojé po Evropi. Tudi v Avstriji jih imamo, sedež jim je pa na Ogerskem, ker jim je v deželah tostran Litave postavno prepovedan. Večina liberalnih in židovskih časnikarjev je zapisana dandanes v to družbo in od tod tisti strupeni katoliško cerkev noč in dan napadajoči duh po židovskih novinah.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. julija.

Notranje dežele.

Predvčeraj se je končalo letošnje *delegacijsko zasedanje*, ki je trajalo ravno tri tedne. Razprave v odsekih in polnih sejah so se vršile gladko ter je posebno avstrijska delegacija vse točke brez vsakoršne razprave potrdila. Najznamenitejši moment tega zasedanja je bil nagovor cesarja pri otvorjenju, in daj Bog, da bi se uresničil njegov namen: stalno ohranil evropski mir.

Vest, da bo za *tržaškega namestnika* imenovan gm. Albori, se preklicuje. Cesar je dvornemu svetovalcu Rinaldiniju z Najvišjim pismom izročil vodstvo namestništva. Iz tega sklepajo, da ne bo kmalu imenovan naslednik Pretisu.

Kakor trdi „*Czas*“, imenovan bo za *poslanika v Belemgradu* namesto pl. Hengelmüllerja bivši avstro-ogerski rezident v Cetinjah, polkovnik Thoemel.

Vnanje države.

Milanska „*Corriere della Sera*“ poroča brzojavno iz Rima, da pričakuje *papež Leon XIII.* dunajskega nuncija Galimbertija, ki bo prinesel jako važne listine, mej temi tudi pismo cesarja Franca Josipa I., ki odsvetuje papežu, da bi zapustil Rim. — „*Osservatore Romano*“ pravi na odličnem mestu: Listi, ki so dobro poučeni, konstatujejo, da je sklenila loža v Italiji in posebno v Rimu pričeti novo bojno dōbo zoper vero in cerkev. Tudi od zunanjih lož so se prijavili enaki sklepi ter ni mogoče več dvojiti, da stojimo pred novimi nesramnimi napadi. Prvi tak čin bo razveljavljenje garancijske postave, ker „*mногоstranski ovira*“ javni boj zoper papeštvo. Radovedni smo, če se to uresniči, kakó bi potem sodilo inozemstvo o častni Italiji.

„*Pester Lloyd*“ javlja iz Morovića: „*Ladija „Lajos*“, ki je last Matije Kasze iz Segedina, je na *avstrijsko-ogerskih* tleh, na savskem otoku Raci, nakladala grušo. *Srbski* redarji so prekorčili mejo ter ukazali, naj se ustavi delo. Ker niso s tem dosegli ničesa, odšli so, toda vrnili so se zopet enajst mōž močni, planili na ladijskega delavca, ga zvezali ter odpeljali na srbsko zemljo, kjer je še sedaj zaprt. Zapuščena ladija je v nevarnosti, da jo odnese voda ali pa da se poškoduje ter potopi. Napominani delavec je nakladal grušo z dovoljenjem ogerske oblasti.

Vsled prošnje metropolita Mihaela je *srbski* minister za bogočastje in poduk sestavil komisijo, ki bo temeljito presodila vse v deželi veljavne cerkvene postave ter jih spravila v soglasje z deželniimi zakoni. — Veliko pozornost je vzbudila napoved bogoslovskega profesorja Gjurića, da bo izdal zgodovino srbskih dogodkov na cerkvenem polju v zadnjih desetih letih. Objavil bo v njej politične spletke in tajne agitacije zoper državo, cerkev in kraljevsko hišo, vsled česar bodo neki visoki dostojanstveniki cerkvene uprave jako kompromitovani.

Že dlje časa se govori, da namerava *bolgarski* princ Ferdinand obiskati turškega sultana v Carjigradu. „*Kreuzzeitung*“ je izvedela, da ta vest v toliko ni neresnična, ker se je dejansko poizvedovalo na turškem dvoru, ali bi bil sultan pripravljen sprejeti princa ali ne. Dognalo pa se v tem oziru dosedaj še ni ničesa, ker prehitro menjavajo mero-dajni vplivi v palači ter je sultan sam v tej zadevi zelo omahljiv.

Rusko mornarično ministerstvo se sedaj bavi z načrtom, da bi se trgovinsko pristanišče premestilo iz Kronstadta v Oranienbaum, in sicer v interesu ojačenja mornarične sile v Baltiškem morju. Veliki admiral ruske mornarice, veliki knez Aleksij Aleksandrovic, je odločno za to, da se kar nujneje izvrši ta načrt, in tudi car je bajš s tem že zadovoljen. Jako vprašavno pa je, ali bo ta preložitve pristanišča koristila tudi trgovini? Mi dvojimo, ker dandanes so žal! posebno v Rusiji vojaški oziri v prvi, trgovinski pa še-le v zadnji vrsti merodajni.

Neki berolinski list je dné 10. t. m. trdil, da bo *nemški* cesar poslal s posebnim nalogom grofa Waldersee-ja v Peterburg. Poluuradna „*Post*“ temu odločno oporeka, rekoč, nikomur v Berolinu ne pride več na um, da bi se z nova trudil za prijateljstvo Rusije. — „*Nordd. Allg. Ztg.*“ je gledé Waldersee-ja menda dobila mrzel curek od zgoraj, kajti takoj drugi dan po znanem članku je oporekala domnevanju, da se njene razprave le količkaj naslanjajo na katerekoli namere državnega kanclerja. Pa tudi Waldersee-ju že preseda ta boj. „*Hamb. Corr.*“ objavlja pismo iz Berolina: Grof Waldersee nikakor ne dvoji o tem, da je posvetovanje s cesarjem o vojski in miru edino le stvar Bismarckova; tudi ni v nikakoršni zvezi s „*Kreuzzeitung*“ ali pa njenimi bojnimi članki.

V *francoski* zbornici je predlagal desničar Lamartiniere, naj se zatoži minister Constans zaradi nasilnih činov, katere je izvršil kot generalni gubernator indo-kitajskih posestev. Ministerski predsednik Tirard je razljuten temu oporekal, češ, dokler je on na vladnem krmilu, dobil ni v roke nobene listine, ki bi opravičevala zatožbo. V indo-kitajskih posestvih je običajno, da se dajejo in vsprejemajo darila; tudi on jiti je nedavno dobil. — Bivši mi-

nister Viette je vložil postaven načrt, ki prepoveduje večje število kandidatur. Načrt se je potrdil kot nujen. Bonapartovec Jolibois se je na to izjavil, da bo tukaj že sodil ljudski glas.

Na *Irskem* postaja zemljiško vprašanje vedno bolj pereče. Kakor piše „*Freeman's Journal*“, pooblaščen je mr. Parnell naznaniti, da se bo na Irskem nemudoma ustanovila najemniška liga, ki bo branila najemnike zoper zvezo veleposestnikov. Ta liga bo uradni čin cele irske stranke ter se bo obistinila v kratkem potom splošnjega dogovora.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dné 10. julija. [Konec.] Gledé politike bilo je češko mestno stanovništvo vselej kristalizačno središče. Mestne volitve so pa tudi pokazale, da je mladočeška povodenj priklopela do vrha. Iz te omotice začenjajo se posamični vže dramiti. Vsak je uverjen, ko se pokaže onemoglost mladočeške politike, narod se bode zopet po svoji stari navadi združil ter naklonil svoje zupanje osvedočenim in zaslužnim svojim zastopnikom. Sploh se pa more reči, da so se volilci po čeških mestih postavili na odpor zoper domače rovarje, mladočeško beganje in varanje ljudstva.

V Pragi, žal, niso mnogo izdali glasovi češkega razumnštva, da bi zaprečili narodni spor. Na Starem in Novem mestu, in gledé jednega kandidata tudi na Mali strani treba druge, nove volitve. Kar so tukajšnji Nemci iz narodne nesloge hoteli doseči, to so tudi dosegli, in narodni naši neprijatelji imajo iz volilnega boja v Pragi najizdatnejšo korist. Tudi na Smihovem pride do ožje volitve.

Tako danes naš domači prepir rodi to tožno in ponižujočo istino, da so postale nemške manjšine odločilne med češkima strankama. Oj ti, češka, slovanska, zlata Praga! Kako te sinovi tvoji „*matička*“, golijo! Pri vsaki volitvi zložni Nemci prisilijo razdvojeni tabor češki, da se v drugo merijo ž njimi na volilnem torišči, in vse je možno, da se pri ožji volitvi spojé Nemci z Mladočehi. (Pri nas so se vže, ker je tu zmagal oče takozvane importirane „*slovanske vzajemnosti*.“ Vred.) Sicer so Mladočehi ponudili za pražke ožje volitve Staročehom kompromis, da bi v vsakem volilnem oddelku mesta postavil se kandidatom po jeden Staro- in jeden Mladočeh. V soboto jim g. Zeithammer odgovori na to ponudbo imenom svoje stranke.

Prihodnji deželni zbor naš, kolikor se dá vže zdaj predvideti — ožjih volitev je še 9, jedna na deželi in 8 v mestih — sestavljen bode pa také-le po novih volitvah: Češki deželni zbor sestoji iz 242 poslancev, in sicer 6 virilistov (nadškof-kardinal, trije škofje in dva vseučiliška rektorja); iz 70 poslancev veleposestva, 87 zastopnikov mest in trgovskih zbornic in 79 poslancev za kmetske občine. Izmed virilistov pripada narodni stranki edini prof. g. dr. Tališ, rektor češke univerze; jeden je ustavak in štirje so pristaši konservativne stranke.

Povsem je to-le razmerje glasov: Konservativna stranka 74, narodna 51, mladočeška 39 in ustavoverna 70. Ko bi pa pri prihodnjih ožjih volitvah s pomočjo Nemcev zmagali Mladočehi v 8 mestnih okrajih in 1 na kmetih, imeli bi potem veleposestniki 74, ustavoverci 70, narodna stranka 51 in Mladočehi najvišje 47 mandatov. Konservativna in narodna stranka brojite vkupe 125 glasov. Liberalni Mladočehi brojili bi pa z nemškimi ustavoverci, ko bi slednji prišli v deželni zbor, 117 glasov.

Po tožnih dogodjajih na Češkem dospelo so pa sem iz sesterske Šlezije zopet jednoč radostne novice, vēst o volilni zmagi čeških Silezijcev v opavskem okraju, kjer je bil po hudem boji izvoljen za poslanca v deželni zbor silezijski Čeh dr. Fr. Stratil s 101 glasom, njegov protikandidat, Nemeč Schindler, je dobil 99 glasov. Veselje silezijskih Slovanov je nepopisno. V boji zmagava pravo!

Z *Gorenjskega*, 10. julija. (Gospodu dopisniku iz Kranjskega okraja v šte. 155 „*Slovenskega Naroda*“.) V svojem dopisu od 6. julija zajahali ste, sevēda „*post festum*“, svojega rosinanta, ter ognjevali in osmešili še enkrat volilne može in kandidate v kmetskih občinah loško-kranjsko-tržiškega okraja. Povedali niste, da se je volitev vršila z ono disciplino, katero poznajo zreli možje, molčali ste o tem, kako se je od neke strani s podlimi sredstvi agitovale zoper g. Kalana; . . . ne bojte se, ne bom Vam teh rečij na solnce nosil. Volitve so končane in — basta! Če se zaganjate v kapelane, to je danes modérno. Vedite, da mode se človek najlože privadi. Popisujete pa s posebno slastjo, kako se je god lo po volitvi. In da „*Sloven-*

čevi“ čitatelji izvedó, kaki dopisavarji se šopirijo v predalih „*Slovenskega Naroda*“, evo doslovno konec dopisa:

„Izmed Kalanovcev zopet ni nikdo prišel v našo družbo, ampak nekateri so šli domov, drugi pa zopet „*k Jelenu*“. Pa kaj sem pisal nikdo? Bil je v naši družbi tudi Kalanovec, pa še celó učitelj Josip Levičnik iz Železnikov. Za Boga svetega, kako more učitelj g. Kalana voliti, to mi je nerazumljivo. Gosp. Levičnik se za ta čin ne opere več pri svojih kolegih, ko bi ga še toliko najboljših zagovornikov zagovarjalo. Kdor voli g. Kalana, ta ni vreden, da bi se sploh imenoval učitelj. Kako je mogel učitelj g. Kalanu obljubiti, da ga bode volil? Ali mu niso čisto nič znani njegovi nazori o šoli in učiteljstvu? Prej bi si mogel misliti, da bi si kmet volil volka za pastirja svoje čredi, nego da bi učitelj mogel glasovati za g. Kalana.“

Tako slóve krasni epilog dopisa.

Gosp. dopisnik, Vi ste enkrat svojim srčnim čuvstvom dali malega duška. Hvala Vam! Dobro, da se poznamo. Jaz mislim, da nimate mnogo tovarišev za svoje nazore, niti mnogo vrstnikov za svoje spletke. Na Gorenjskem se taki izrodki bolne domišljije le redko porajajo. Pravo Tersitovo vlogo pa igrate, če uklepate častivrednega učitelja g. J. Levičnika v okove svoje razburjene fantazije. Napominani gospod je mož, ki ima za seboj zgodovino svojega slovstvenega, in sicer plodonosnega delovanja. Zasluge njegove na torišči učiteljstva priznal je presvetli cesar sam; ménim pa, da pred vzvišeno besedo vzvišenega našega vladarja se bode pač razbila vsaka rekriminacija Vašega okornega peresa. Ne, — jaz gosp. Levičnika ne bom opiral, on tega ne potrebuje. Starosta je — če se ne motim — med učitelji kranjskega okraja saj po zaslugah. Njegovi učenci naj govoré; in teh ni malo, mnogo pa odličnih, ki dandanes zavzemajo častna mesta v domači deželi in izvan nje. Oni bi vedeli mnogo povedati o delavnosti železniškega učitelja . . . . Vi pa ga trdosrdno izbacujete iz kroga učiteljev.

Koncem svojega dopisa modrujete o svojih in nazorih učiteljev. Govorite tako kategorično, kakor bi metali iz Olimpa strele na to bore zemeljsko svoját. Razvijate pa povse druge nazore, kakor sem jih doslej imel priliko opazovati med slovensko duhovščino in vsaj deloma tudi učiteljstvom. Stvar je važna in vredna, da jo obdelamo pred sodiščem naših razumnikov; šolsko in učiteljsko vprašanje v vseh fazah je pereče vprašanje sedanjega časa. Da se nazori sčistijo, trebamo pojasnil, premišljevanj, razprav. Kar brez vzroka po prepričanji učiteljev mahati in jih s peresom ubijati, to je lahko, toda tako ne delajo poštenjaki. Ker pa so mi v Vašem dopisu marsikateri stavki popolno nejasni in mi je vse do resnice, zatorej Vas pozivljam, odgovorite mi javno, jasno in odločno na ta vprašanja:

1. Zakaj ne bi smel učitelj voliti g. Kalana?
2. Kakošne nazore mora imeti kandidat o ljudski šoli, da ga učitelj more voliti v deželni zbor?

In ker ste se tako radikalno zagnali v osebo g. Kalana, kateri gotovo ni nikdar nameraval igrati vloge kakega slovenskega Dittes-a, prosim Vas, odgovorite mi

3. Odkod Vi veste nazore g. Kalana o šoli in učiteljstvu? — Kolikor je meni znano, je on svoja načela zastopal v svojem listu, v „*Domoljubu*“. Tam pa se poteguje za konfesionalno šolo, kakoršni se doslej — kolikor je meni znano — še ni protivil noben javni zastopnik naroda slovenskega niti v Beču, niti v Ljubljani. Ali če vendar najdete v spisih g. Kalana mislij in načrtov, s katerimi se Vi strinjati ne morete, naznanite mi

4. Kateri nazori g. Kalana Vam niso po godu? Gospod dopisnik! Na ta vprašanja mi odgovorite javno v kateremkoli listu. Pa stvarni bodite, ker meni je do tega, da šolsko vprašanje zopet in zopet pride v diskusijo. Le več luči! Na odgovor teh vprašanj Vas pozivljam, sicer sem primoran oprijeti se misli, da s svojim dopisom niste imeli drugega namena, nego kamenje metati na kapelane in učitelje. Oba stanova pa sta časti vredna . . . . Torej še jedenkrat: Izrecite se javno in do- ločno; — resnica naj prodere na vseh linijah.

Iz *veliko-laškega okraja*, 12. julija. Da ne bode kdo mislil: vse je res, kar pišeta dopisnika „*Slov. Naroda*“ iz našega okraja, zdi se nam vredno, pisati komentar.

Dopis v „*Slov. Narodu*“ šte. 151. „*Z Rašice*“ kaže nam peró deviškega dopisnika, ki opazuje (on

pravi: opazujemo!) interesantno prikazen, da kleriki (sic!) in vsi, ki se njih mnenju brezpogojno klanjajo, kvišku dvigajo glavo, in na vsak način skušajo pridobiti čezmerno število svojih koleg (!) in kimovcev (sic!) za deželne poslance in tolmače svojih želj in teženj — koje pogosto niso daleč od fanatizma.

Kdo se ne bi smejal, beroč te besede in poznajoč razmere našega okraja? Dopisnik je dal (v svoji nevednosti!) s tem klofuto sebi samemu in svojim klientom, recimo kandidatom, o kakoršnih ravno se je do zdaj vedno rabila beseda „kimovec“! — „Kako hudo, pravi deviški dopisnik, je tej gospódi (klerikom!), ako vidi, da je vse nje prizadevanje zaman, da si i pri priprostih kmetih povsodi ne more pridobiti simpatij.“ — Kdo se ne bi spet zasmel iz dna srca, ako vé, kako so se vršile volitve na Robu? Vso drugo za enkrat opustimo, rečemo samo toliko: Nadlogar turjaški, gosp. Šavta, pripeljal je nekaj svojih volilcev in vsi so rekli za njim pri volitvah: „Kakor so g. Šavta. Sapienti sat! Pristavimo pa: Gosp. Šavta prvič ni imel pravice voliti, še manj pa voljen biti za volilnega moža, ker nima volilne pravice. Drugič: Ko bi bil gosp. Šavta volil tudi kot namestnik g. grofa Auersperga, svojega gospoda, ni imel te pravice, zakaj § 16. volilnega reda pravi: „Kdor ima pravico voliti v volilnem razredu velikega posestva, ne sme voliti v nobenem volilnem okraju drugih dveh volilnih razredov.“ Torej?!

„Škoda res, da niso z naše vasi in sosednih vasij pritisnili možje k volitvam. Sigurno bi bila naša zmaga še sijajnejša.“ — Prebravši te besede in vstopivši ob enem med može robske županije, prepričali bi se le prehitro, kaka laž je v navedenih besedah. Vplivni in modri možje robski so se tako jezili nad izidom volitev in razburjenost je bila tolika, da so pretili celó volilnim možem, če ne volijo g. Pakiža! In za dva volilna moža robarska vémo, da sta se izrekla pred volitvami: „Pakiža ne izpustimo!“ Vse to so nam pričali tudi poparjeni obrazi robskih volilnih mož, vračajočih se iz Kočevja! Potlej pa naj še kak dopisnik „Slov. Naroda“ ha ha in piše: „Kaj ne, to vam je težko, da se i naši občini ni posrečilo, kar se je v vel-laškej!“ — Če se je tako izšlo v Laščah, kaj se ne bi še-le na Robu? A prevara je povsodi mogoča! Upanje dopisnikovo, „da se bo dne volitve poslancev (4. julija) dalo še dosti storiti“, šlo je vendar le rakom žvižgat in kmalu bi bilo šlo tudi ribam pét. — „No, za občino našo, isto tako za dobro-poljsko (so tri d. občine!) bodite brez skrbi.“ — Slab prorok je bil ta deviški dopisnik. —

A pogledjmo še, kaj pove stari dopisnik „Slov. Narodu“ „Iz kočevskega okraja“ štev. 153.

Že stavek, s katerim je definiral izvoljena kandidata, kaže nam dopisnika v svetli luči. — „Višnikar je bil kandidat liberalne (!) inteligentne (sic!) stranke, Pakiž kandidat duhovske stranke in masse.“ — Saj odkritosrčen je pa vendar-le dopisnik, da imenuje svojega kandidata liberalnega. Beg vé, bode li g. Višnikar zadovoljen s tem nazivom? Liberalna stranka je torej inteligentna, duhovska stranka pa —? Tega ni povedal, češ: „Kdor me razume, že vé, kaj hočem reči.“ „Massa“ tudi dobro označuje misel dopisnikovo.

Da je g. Lenčka vrglo vsled pritiska gospoda župnika Grjola nekoliko kukavic iz Dobropolj, to je spet deloma laž, deloma zavijanje besedij. Kakšna obljuba je to, ako pravi kdo: „Če bodo vsi volili g. Lenčka, volil ga bom tudi jaz!“ To je ravno toliko, kakor bi rekel: „Ne mislim te voliti.“ In vsi menda vendar niso volili g. Lenčka, kakor govoré številke. In še več: Volili so ga samo Kočevci, razven 7 slovenskih volilnih mož. In če bi tudi tista dva volilna moža dobropoljska, o katerih misli dopisnik, da sta dala g. Lenčku besedo, volila g. notarja, vendar bi bil propal ravno tako, ker bi mu manjkalo še najmanj treh glasov. Kako torej more dopisnik pisati, da so nekateri Dobropoljci vrgli g. Lenčka. — A ker sta dva agitatorja tako nadlegovala volilne može, rekel je ta ali oni tako besedo samo za to, da se je odkrižal nadležnih agitatorjev. Kaj ni znan tem gospodom § 39. volilnega reda?

Kar dopisnik zavija o požrti besedi g. župnika Grjola, ne bom zavračal, ker upam, da bode gosp. župnik sam to storil. Kako pač si more misliti stari dopisnik, da bode g. Grjol glasoval za gosp. Višnikarja? To je ravno toliko, kakor bi dal nezaupečno svojemu dekanu.

Da stari dopisnik nazadnje hvali in opravičuje (in kako opravičuje!) Kočevce, da so Slovence volili (kar se do letos še ni nikdar zgodilo), je že samo ob sebi umljivo! Mi pa ostanemo vendar-le tega prepričanja (številke govoré!), da sta bila nasprotna kandidata kandidata Kočevcev, ne Slovencev, zakaj prvi je dobil le 14 slovenskih glasov, drugi pa celó 7. — Toliko v pojasnilo!

Dnevne novice.

(Gospod Ivan Hribar) je včeraj pred nekaterimi svojimi volilci in preeejšnjim številom svojih agitatorjev in nevolilcev razložil svoj poslaniški program. Predsednikom zborovanju je bil izvoljen bivši tajnik „Sokolov“, g. Kersnik. Gosp. Hribar je — priznavamo — v jako gladki besedi obljuboval po svoji moči delati na to, da se ne bodo cepili slovenski poslanci v deželnem zboru, da se bo razširila obrtna šola, da se bode premestili civilna in vojaška bolnišnica iz mesta, zgradilo lepo poslopje brzojavnim in poštnim uradnikom — hočemo reči uradu, — sploh da se bo razvitalo mesto ljubljansko. Posebno pa se bo potegoval za napredek in blagor obrtnikov, — hvaležnost je jako lepa lastnost. Program g. Hribarja ni nov; po našem mnenju ga ni bilo v zadnjem zasedanji narodnega poslanca, ki bi bil oporekal tem točkam. Kar pa je bilo g. Hribarju na srecu in iz previdnosti ne tudi na jeziku, to je namesto njega izvršil g. Kunc. Pričakovali smo nekaj takega na vsak način pri tej priliki, in varali se nismo. G. Kunc je povdarjal, da so ljubljanski obrtniki volili g. Hribarja, ker se je dosedaj zánje premalo storilo vsled pomanjkanja odločnosti. Pričakuje tedaj, da bo novi poslanec prodrl — z glavo skozi zid? V ostalem je govornik dobro razpravljaj obrtniške zadeve, strinjamo se ž njim, obžalujemo pa le, da je bil g. Kunc zadnji čas predober učenec v šoli „Slovenskega Naroda“ gledé zavijanja in pačenja dejanskih okoliščin. Predbacival je „neki stranki“, da očita obrtnikom nezavednost, ter dostavil prav po nepotrebnem razvnet: „Volitev je pokazala, da smo obrtniki zavedni volilci, da smo, čeravno dišimo po smoli in čresnju, pošteni vzlic revščini.“ Za Boga, kdaj je pa „neka stranka“ obrtnikom očitala nepoštenost in revščino? Ali veste to morda Vi, g. Kunc? Gosp. Hribarja volilni shod in g. Kunc, ki je šel zánj po kostanj v žrjavico, sta dosegla s tem nepremišljenim ali pa celó zlobnim obrekovanjem sicer nekoliko momentannega efekta, preverjeni pa smo, da je marsikateri poslušalec zapustil istotako nezadovoljen čitalnične prostore, kakor — gospod Hribar sam.

(Resnicoljubni „Slov. Narod“) je pisal v svoji sobotni številki: „Dasi so obrtniški pomagači in diurnisti jako potreben del človeške družbe in bi za nas ne bila nikaka sramota, ko bi res bili mej našimi vrstami, moramo vendar omenjeno trditev (da so agitovali in bili z napojnino plačani) odločno zani-kavati. Diurnisti in obrtniški pomagači namreč nemajo toliko prostega časa, kakor nekateri kapelani, marveč si morajo svojo skromno plačo trpko služiti. To je bil glavni povod, da jih pri volitvi sploh ni bilo.“ Na to le kratek odgovor: G. vrednik „Slov. Naroda“ je bil oba dneva za časa volitve pred mestno hišo in v njenih prostorih. Videl je tu lahko, kako so delovali za g. Hribarja mej drugimi tudi g. Pavšek, krojaški pomočnik, g. Perdan, čevljarski pomočnik. G. Pavšek je v neki gostilni na Bregu in v društvu „Slaven“ kazal pest raztrganih volilnih listkov, katere je na lep ali grđ način izvil volilcem iz rok in jim vsilil nove z imenom g. Hribarja. G. vrednik „Slov. Naroda“ je bil tudi v terek večer kakor senca za novim poslancem v čitalnični gostilni, kjer se je veselila zmage dolga miza uradnikov banke „Slavije“, obrtniških pomagačev itd. Kdo torej laže?

(V sili je celo Hribar dober.) Pod tem naslovom je „Slovenski Narod“ v sobotni številki objavil dopis z Dolenjskega: „Ker „Slovenec“, čegar vrednik je g. Ig. Žitnik, tako surovo napada g. Ivana Hribarja in njegove volilce, prosim Vas konstatovati, da je isti g. Ig. Žitnik, ponujajoč se za deželno-zborskega poslanca, razpošiljal pisma, v katerih je trdil, da sta ž njegovo kandidaturo zadovoljna tudi gg. dr. Tavčar in Ivan Hribar.“ Na to danes odgovorimo: Naš vrednik se ni nikomur ponujal kot kandidat, marveč le vprašal vplivne može, ali bi bili ž njim zadovoljni kot naslednikom bivšega

g. poslanca. Na dan s pismom, v katerem bi se bil ponujal!

Dotični gosp. župnik, ki je poslal „Slov. Nar.“ gorenjo vest, je odgovoril našemu vredniku na enako vprašanje mej drugim nastopno: „Tebe se korenito narodna stranka boji. Javi program, da hočeš prosto hoditi itd.“ Naš vrednik mu je odgovoril pred tedni, kolikor se spominja, da z „Narodovo“ stranko ne bode delal kompromisa, sploh pa, kolikor so mu razmere znane, mu gg. doktor Tavčar in Hribar ne bodeta nasprotovala. Volitev je pokazala, da naš vrednik ni bil v nobeni tajni zvezi z „Narodovo“ stranko, ki je postavila proti njemu dva kandidata, a sta vsled odločnosti volilcev propala. Pozivljemo torej odločno „Slov. Narod“, naj nam dokaže, da je naš vrednik ustno ali pismeno prosil g. dr. Tavčarja ali g. Iv. Hribarja podpore. Mi bi te osebne stvari ne spravljali na dan, ko ne bi „Slov. Narod“, oziroma njegov pristaš, katerega mu radi privoščimo, dajal povoda.

(G. Josip Abram.) pravnik na dunajskem vseučilišču, poslal je podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaju 36 gld., katere so darovali sledeči slovenski rodoljubi v Trstu: G. M. Truden, veletržec, 5 gld.; g. Franjo Abram, sodar, 5 gld.; čast. g. msgr. Iv. N. Legat, c. kr. gimn. prof., 5 gld.; g. dr. Simon Pertot, zdravnik, 5 gld.; veleč. g. dr. Ivan Šust, stolni prošt itd., 5 gld.; g. J. J., narodni učitelj, 5 gld.; g. V. M. Živič, ingénieur, 2 gld.; čast. g. msgr. Peter Flego, škofijski kapelan, 2 gld.; g. Josip Abram, pravnik na Dunaju, 2 gld. — Presrečna bodi hvala blagim dobrotnikom revnih marljivih slovenskih velikošolcev dunajskih. Da bi tem požrtvovalnim možem sledilo skoro mnogo posnemovalcev.

(Kranjskemu muzejskemu društvu) je gospa Josipina Hotschevar, posestnica v Krškem, darovala 100 gld.

(Vincencijeva družba) praznuje v petek, dné 19. t. m., svoj društveni praznik ter ima v „Marijanišči“ zjutraj ob 6. uri službo božjo s skupnim sv. obhajilom, popoldne pa ob 7. uri tam navadni občni zbor. K obojni slavnosti so uljudno povabljeni društveniki in nedruštveniki.

(Šolska poročila.) Na prvi mestni peterorazredni deški ljudski šoli v Ljubljani je podučevalo 8 učnih moči. Koncem šolskega leta je bilo vseh učencev 407. Novo šolsko leto se bode začelo 18. dné septembra. Učenci se bodo vpisavali 16. in 17. dné septembra v novem šolskem poslopji v Poljskih ulicah. V pripravljalnici za obrtniško šolo je bilo 118 učencev. — Na II. mestni deški šoli je poučevalo 11 učnih moči. Učencev je bilo 598. V pripravljalnici za obrtniško šolo 112.

Telegrami.

Kladno, 15. julija. Vojaške straže so zadnje noči šestintrideset oseb zgrabile ter zaradi nedovoljenega zbiranja izročile sodišču. V soboto zvečer so v samostanu šolskih sester pobili dvoje oken; zaradi tega neprestano stražijo vojaki samostan. Nevarnost štrajka je za sedaj odpravljena.

Pariz, 15. julija. Zvečer so se v oknih lige patrijotov izpostavili transparenti, predstavljajoči Boulangerja na konju, črno opravljenega z velikim križcem častne legije. Zbrana množica se je nad tem le radovala ter norčevala, čulo se je tudi sikanje. Narodni praznik se je v vseh delih mesta sijajno izvršil. Brzojavke iz departementov in inozemskih glavnih mest naznanjajo navdušene izjave francoskega prebivalstva in francoskih naselbin.

Narodno gospodarstvo.

„Azienda“

avstrijsko-francoska zavarovalna družba proti elementarnim škodam in nezgodam na Dunaji.

Dne 27. julija t. l. je bil šesti redni občni zbor tega društva, kateremu je predsedoval Njega prejasnost knez Calixt Poniński. Poročilo predložil je ravnatelj D. Sienkiewicz. Po tem znašal je dohodek premij in pristojbin pri oddelku za zavarovanje proti ognju gld. 2.654.075-93, pri oddelku za zavarovanje proti toči gld. 227.159-18, v oddelku za zavarovanje prevažanja gld. 431.170-21, skupaj torej gld. 3.312.405-32 in ušteviš rezerv prejšnjega leta gld. 4.256.087-78. Njim nasproti bilo je strošek za pozavarovanja, škode, provizije in razne izdatke pri oddelku za zavarovanje proti ognju gld. 2.604.712-72, pri oddelku za zavarovanje proti toči gld. 179.052-73 in v oddelku za zavarovanje prevažanja gld. 406.770-61 in za rezerve premij in škod vkupe gld. 967.026-49, tako da znaša operacijski dobiček gl. 98.525-23 k temu pridejo še dohodki posestev in naloženih glavnih,

kurzni dobiček pri vrednostnih papirjih in valutah, ter prenos dobička lanskega leta vkupe gl. 134.939-05, torej znaša kosmati dobiček gl. 233.464-28. Ko se odštejejo stroški za upravo gl. 163.260-83, davki in pristojbine gl. 24.134-85 in odpisi gl. 11.731-23, znaša čisti dobiček gl. 34.337-37.

Upravni odbor predlaga, da se od tega dobička plača na delniške kupone, ki zapadejo dne 1. julija po 5%, in da se ostanek dobička gl. 3.659-12, ki še ostane, ko so se odštela vsa namenila, prepíše na nov račun. Zbor je z zadovoljstvom vzel poročilo na znanje, dal upravnemu odboru absolutorij in pritržil, da se porabi ostali dobiček, kakor priporoča upravni odbor.

Rezerve družbe znašajo koncem decembra 1888 gl. 710.182-34 za tekoča zavarovanja, nasproti gl. 701.860-81 za 1887, gl. 256.844-15 za nerešene škode nasproti gl. 241.821-65, dočim znaša rezervni sklad dobička gl. 65.348-88 in specialni rezervni sklad gl. 105.000-—.

Nazadnje so se volili gg. Calixt knez Poniški, dr. Karol Biel in Alfred Freund v upravni odbor in gg. E. Boisson, J. Hönigswald in L. Weinmann za člane in gospoda Evstahij Durst in Bruno Dittrich za namestnika v revizijsko komisijo.

Dividenda izplačuje se od dne 1. julija pri družbeni blagajnici na Dunaji in pri Banque russe et française v Parizu.

„Azienda“

avstrijsko-francoska zavarovalna družba za zavarovanje življenja in rent.

Dne 27. t. m. je bil redni sedmi občni zbor, kateremu je predsedoval Njega prejasnost knez Konstantin Czartoryski. Poročilo, katero je predlagal ravnatelj gospod dr. James Klang, povzamemo, da poslovni razvoj družbe neprestano in veselo napreduje. Leta 1888 jej je došlo 6453 novih zavarovanj za gl. 7.411.756 glavnice in gl. 1330 letne rente, in realizovalo se je 5054 zavarovanj za gl. 5.730.806 glavnice za slučaj doživlja ali smrti in gl. 1120 letne rente. Skupno zavarovalno stanje za slučaj doživlja in smrti in za rente je štelo dne 31. dec. 1888 29.617 pogodb za gl. 29.043.136 zavarovane glavnice in gl. 56.610 letne rente in se je mimo prejšnjega leta pomnožilo za 1142 pogodb za gl. 1.430.406 glavnice. Stanje vojnih zavarovanj štelo je koncem leta 1888 464 pogodb za gl. 536.905 zavarovane glavnice. Poročilo ponavljajno naglašja, da družba ne sklepa nikacih zadržnih zavarovanj, ter se omejuje le na likvidacijske izročenihe jej tontin, in da je ta tudi preteklo leto normalno napredovala, ter se je družba otrsela jedne zapale skupine.

Dohodki premij družbe znašali so l. 1888 gl. 880.178-39, skupni dohodki tega leta pa gl. 5.209.953-04. Razmere umrljivosti bile so leta 1888 znatno neugodnejše nego prejšnje leto in izplačalo se je na zavarovalne pogodbe gl. 649.539-86 nasproti gl. 548.743-45 l. 1887, in če prištejemo zadržna plačila vkupe, in vsem gl. 1.216.390-91. Če tudi se je za zavarovalna plačila dodalo gl. 252.878-05 iz premijne rezerve prevzete iz lanskega leta, in je vsled ugasnenih pozavarovanj gl. 45.123-09 in smrti jednega rentnerja gl. 147.416-05 odpadlo iz te rezerve, vendar se je premijna rezerva povišala z dnem 31. decembra 1888 na gl. 4.203.489-70, torej kosmato za znesek gl. 546.210-53 nasproti prejšnjemu letu. Mej stroške so se tudi ustavili vsi izdatki za dobavo zavarovanj in zavsem odpisali.

Letni račun se zaključuje z dobičkom gl. 63.732-74 in upravni odbor predlaga, da se iz tega prizna 5% delniške glavnice t. j. frankov 10 = gl. 4-77 kot dividenda delničarjem na kupone, ki zapadejo dne 1. julija 1889, in ko se odštejejo po pravih določena namenila, vrne rezervnemu zakladu dobička gl. 7015-20, ki so se l. 1888 temu zakladu bili odvzeli in ostanek prepíše se na račun. Zbor je vsprejel računsko poročilo na znanje, dal upravnemu zboru absolutorij in pritržil, da se porabi čisti dobiček, kakor predlaga upravni

odbor. Nadalje je sklenil, da se iz skupnega zneska dividende za 1888 v znesku gl. 28.020 in nadaljnega zneska gl. 2820, ki se vzame iz salda dobička, napravi specialna rezerva gl. 31.440 in se ta porabi za povišanje ažine rezerve za delniško glavnico na gl. 120.000 za izvedenje v kratkem nameravane njene premene v gl. 600.000 avstrijske veljave.

Nazadnje so se izstopivši odborniki Konstantin knez Czartoryski, Alfred Freund in Amedée Sellier v upravni odbor, in v revizijsko komisijo gospodje E. Boisson, J. Hönigswald in L. Weinmann za člane, E. Durst in B. Dittrich za namestnika zopet volili.

Glavni zastop „Aziende“ v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3 pri
(1)
Josip Prosenec-u.

Zahvala.

Podpisani izreka vsem onim čh. gg. volilecem, ki so mu skazali dne 4. t. m. pri volitvi v Črnomlju svoje zaupanje, zlasti pa čast. duhovščini, svojo presrečno zahvalo.

V Adlešičih, dne 10. julija 1889.

Miko Dragoš,
župan.

Umrlj so:

12. julija. Helena Žagar, delavka, 58 let, Mestni trg 3, mrtvoud. — Marjeta Kvatik, uradnega sluge vdova, 82 let, Florijanske ulice 48, kap. — Antonija Planka, delavčeva hči, 1 mes, Hradeckega vas 2, hydrocephalus.

13. julija. Marija Lotrič, trgovskega pomočnika hči, 22 dni, Stari trg 20, vsled katara v črevih in želodcu.

V bolnišnici:

10. julija. Fran Jazbar, delavec, 34 let, vsled telesne poškodbe.

11. julija. Neža Jager, gostija, 32 let, atrophie cerebri.

Tujei.

12. julija.

Pri **Maltcu**: Rihard Pogatschnig, kapitan, s Pulja. — Rosenwasser in Polaček, trgovca, z Dunaja.

Pri **Stona**: Paradeiser, c. kr. uradnik, z Dunaja. — dr. Ig. Namorš, zdravnik, iz Jesenice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	732-3	33-9	sl. vzh.	jasno	7-30	
14 2. u. pop.	738-8	30-8	sl. jzap.	"	dež	
9. u. zveč.	730-3	18-4	"	oblačno	toča	

Srednja temperatura 24-4°, in 5-4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

13. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 85 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16% "	84 " 70 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 85 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 65 "
Akcije avstr.-ogerske banke	906 " — "
Kreditne akcije	302 " 75 "
London	119 " 15 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	9 " 46 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemške marke	58 " 30 "

Učenca ali praktikanta,

ki je dovršil drugi latinski razred (ali realko), sprejemem takoj v svojo prodajalnico z mešanim blagom; deček mora biti dobro vzgojen, zdrav, brez kake telesne napake ter slovenskega in nemškega jezika zmožen.

Ponudbe naj se naravnost meni pismeno s spričevalom določijo.

Fr. Ks. Goli,

trgovec v Idriji, Notranjsko.

(3-2)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so **oljnate barve v ploščevinastih puščah** (Bleibüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (13)

Cenike na zahtevanje.

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizke ceni.

Št. 12081.

Razpis natečaja.

(3-1)

Pri vodovodu deželnega stolnega mesta Ljubljane je oddati službo

mašinista

z letno plačo 800 gl., prostim stanovanjem, kurjavo in svečavo.

Prošnje s spričevali o popolni sposobnosti je do

31. dne julija letos

poslati magistratu ljubljanskemu.

Prosilci, kateri znajo slovenski, imajo prednost, če so sicer jednako usposobljeni.

Službo je nastopiti 16. dan avgusta t. l.

V Ljubljani, 14. dan julija 1889.

Župan: **Grasselli** s. r.

Blagovolite obrniti!

Prva vipavska sadjarska zadruga
(14) ima sedaj
svojo prodajalnico
v šolskem drevoredu
za vodo v lesenem pavilonu
nasproti semenišču.
Prodajalnica je odprta od 6. do 11. ure
dopoludne in od 2. do 6. ure popoldne.
Danes in prihodnje dni
!! marelice, kilo po 32 kr.!!
(V večih množinah od 5 kgr. naprej po 28 kr.)
Važno za gospodinje na deželi.
Na pismeno naročilo pošlje zadruga 5 kgr. marelic s koskom in zavojem vred brez vseh drugih stroškov in poštnine proste za 1 gl. 50 kr. kamorkoli si bodi. Naročila je pošiljati „sadjarski zadrugi“ v Ljubljani.

Blagovolite obrniti!

Tovarna strešnega sklejnega papirja
S. Valzachi & J. Diepold,
Brunn a. G. (postaja ob juž. žel.) Siebenhirtenstrasse št. 1,
priporoča svoj trajni in preskušeni
kamniti strešni sklejni papir.
Mazalna snov za sklejnopapirnatost strehe.
Elastične izolirne plošče od asfalta zoper dvigajočo se temeljno mokroto.
Karbolni lak (Carbolineum) orehovo-ružave barve, najboljše in najcenejše ohranilno in likalno sredstvo za vse lesene predmete. Pokrivanje streh s klejnim papirjem prevzamemo pod jamstvom trajnosti v akordu. (12-6)
Cenilniki zastoj in franko.
Stavbenim, zidarskim in tesarskim mojstrom primerni rabat.
Zaloga pri **And. Druškoviču** v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Diseldorfske oljnate barve v tubah.
Akvaralne barve mokre in suhe.
ADOLF HAUPTMANN,
prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firneža in laka
v
Ljubljani.
Pisarna in zaloga: **Šolski drevored 6** (semeniščno poslopje).
Filijala: **Slonove ulice 10-12**
priporoča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošlja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.
Oljnate barve v ploščevinastih puščah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 kgr. naprej primerno ceneje.
Kupovalcem večjih množin prednostne cene.
Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.
Specialiteta: Firnež iz kranjskega lanenega olja.
Specialiteta: Ultramarinmodra in zelena barva.